

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 21/2021)

София, 9 юни 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 03.06.2021 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 03.06.2021 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

Оперативните данни към 3 юни 2021 г. сочат увеличение на площите за реколтиране с маслодайна рапица, ръж и тритикале с между 10,5% и 20,7% на годишна база. С около 2% по-малко са площите за реколтиране с пшеница и ечемик.

Част от пропадналите площи с рапица са разорани и са презасети с други култури.

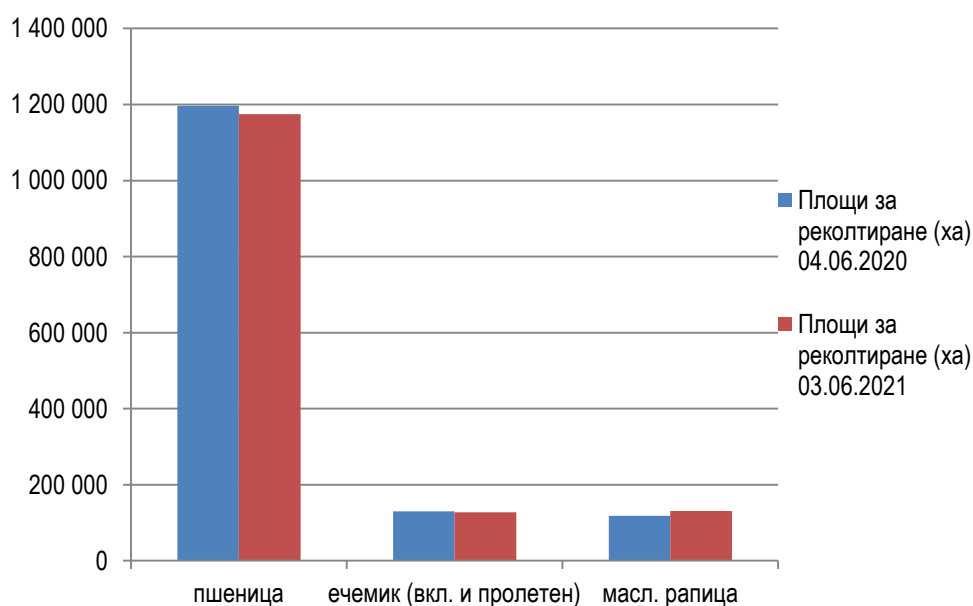
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 03.06.2021 г., ха

	04.06.2020	03.06.2021	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 196 692	1 174 831	-1,8%
ечемик (зимен и пролетен)	130 050	127 309	-2,1%
маслодайна рапица	118 388	130 788	10,5%
ръж	6 810	8 218	20,7%
тритикале	14 701	17 252	17,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 03.06.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

На този етап засетите площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са съответно с 4,2% и 10,1% под отчетените по същото време на миналата година.

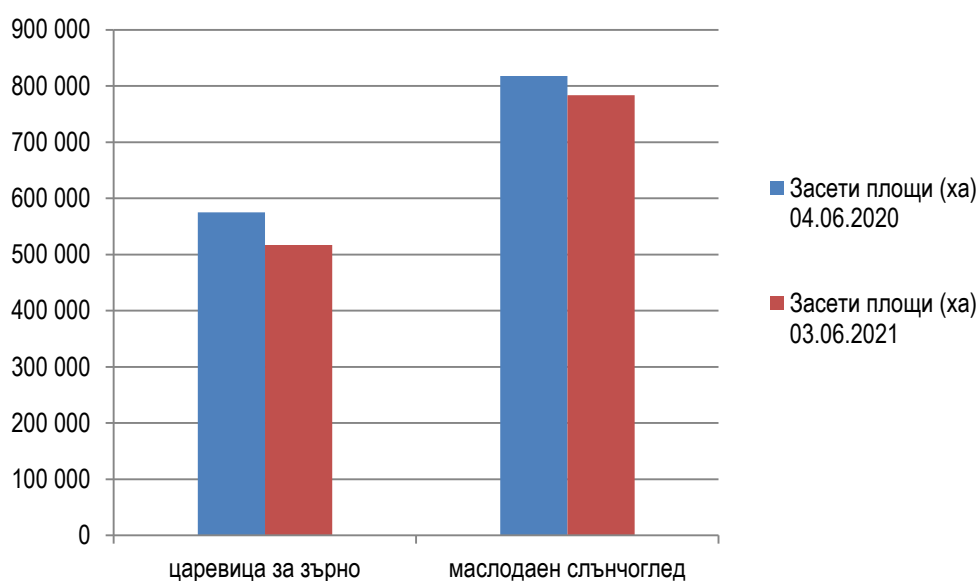
При разсадените площи с трите основни типа тютюн се наблюдава изоставане от 15% до 52% спрямо година по-рано.

**Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн
към 03.06.2021 г., ха**

	04.06.2020	03.06.2021	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	817 935	783 401	-4,2%
царевица за зърно	575 092	516 781	-10,1%
тютюн Ориенталски	2 472	2 096	-15,2%
тютюн Виржиния	1 216	586	-51,8%
тютюн Бърлей	319	188	-41,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 03.06.2021 г.,
сравнено със същия период на 2020 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Според последните оперативни данни, откритите площи, засадени със зеленчуци, дини и пъпеши са съществено под миналогодишните, като намалението достига до 83,2% при зелето. Изключение правят площите с ягоди на открито, които са с 16,5% повече на годишна база.

Добитото количество зеле е с близо 27% над нивото отпреди една година, което се обяснява с по-големия размер реколтирани площи до момента. При по-бавен темп на прибиране на реколтата, съобразно климатичните условия, засега продукцията от ягоди и картофи е съответно с 30% и 69,8% под миналогодишната.

Към 3 юни 2021 г. в страната са произведени 13 682 тона оранжерийни краставици и 2 315 тона оранжерийни домати – респективно с 27% повече и с 26,7% по-малко на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 03.06.2021 г.

	03.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
картофи	7 927	202	4 523	2 239	-14,3%	-72,1%	-69,8%
домати на открито	1 647	-	-	-	-40,2%	*	*
краставици на открито	341	-	-	-	-60,8%	*	*
пипер на открито	1 965	-	-	-	-23,8%	*	*
зеле	218	35	1 058	3 023	-83,2%	6,1%	26,9%
дини	4 043	-	-	-	-11,0%	*	*
пъпеши	1 951	-	-	-	-21,4%	*	*
ягоди на открито	812	446	2 445	548	16,5%	-27,1%	-30,0%
домати в оранжерии	372	92	2 315	2 516	-16,4%	-33,8%	-26,7%
краставици в оранжерии	291	188	13 682	7 278	6,6%	2,7%	27,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Засага добитото количество череши изостава с около 71% спрямо същия период на 2020 г., което е свързано с по-късния старт на беритбената кампания тази година.

В начален етап е прибирането на реколтата от вишни.

Площи и производство от трайни насаждения към 03.06.2021 г.

	03.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 717	-	-	-	*	*	*
круши	648	-	-	-	*	*	*
праскови	3 003	-	-	-	*	*	*
сливи	8 931	-	-	-	*	*	*
череши	10 132	523	1 821	348	-70,8%	-71,3%	-1,6
вишни	1 291	12	5	42	26,3%	25,0%	-1,2
кайсии	2 969	-	-	-	*	*	*
орехи	9 311	-	-	-	*	*	*
малини	1 957	-	-	-	*	*	*

	03.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
лозя винени	33 443	-	-	-	*	*	*
лозя десертни	2 759	-	-	-	*	*	*

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към началото на м. юни 2021 г. събраната продукция от маслодайна роза възлиза на 4 305 тона - с около 60% под нивото отпреди една година, поради съчетание от по-малко реколтирани площи и по-нисък среден добив от декар до момента.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 03.06.2021 г.

	03.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	4 821	3 672	4 305	117	-23,1%	-59,5%	-47,4
лавандула	17 920	-	-	-	*	*	*

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изминалата седмица износът на пшеница и ечемик през Пристанище Варна¹ остава в застой. При липса на отчетени количества и по същото време на 2020 г., намалението на общия експорт през порта от началото на настоящата пазарна година до момента се запазва както следва: 61,1% за пшеницата и 36,9% за ечемика. Все още не са преминавали товари с рапица.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	29.06.2019 – 06.06.2020	29.06.2020 – 06.06.2021	Изменение на годишна база
пшеница	1 708 667	665 170	-61,1%
ечемик	113 057	71 378	-36,9%
рапица	128 793	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2020 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през Пристанище Варна от началото на септември 2020 г. до 6 юни 2021 г. е с 38,3% по-малко на годишна база, а това на слънчоглед – с 52%. В рамките на последната седмица не е реализиран експорт на двете култури през порта.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	31.08.2019 – 06.06.2020	31.08.2020 – 06.06.2021	Изменение на годишна база
царевица	522 911	322 822	-38,3%
слънчоглед	74 966	35 980	-52,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2020 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2020 г. за есенните и м. септември 2020 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,2 хил. тона ечемик, 4,2 хил. тона царевица и 5,6 хил. тона слънчоглед. На този етап няма данни за осъществен импорт на пшеница и рапица през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 18/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2021 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 18/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 2 юни 2021 г. средните изкупни цени на основните зърнени и маслодайни култури за страната са без промяна на седмична база.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 02.06.2021 г., лв./тон без ДДС

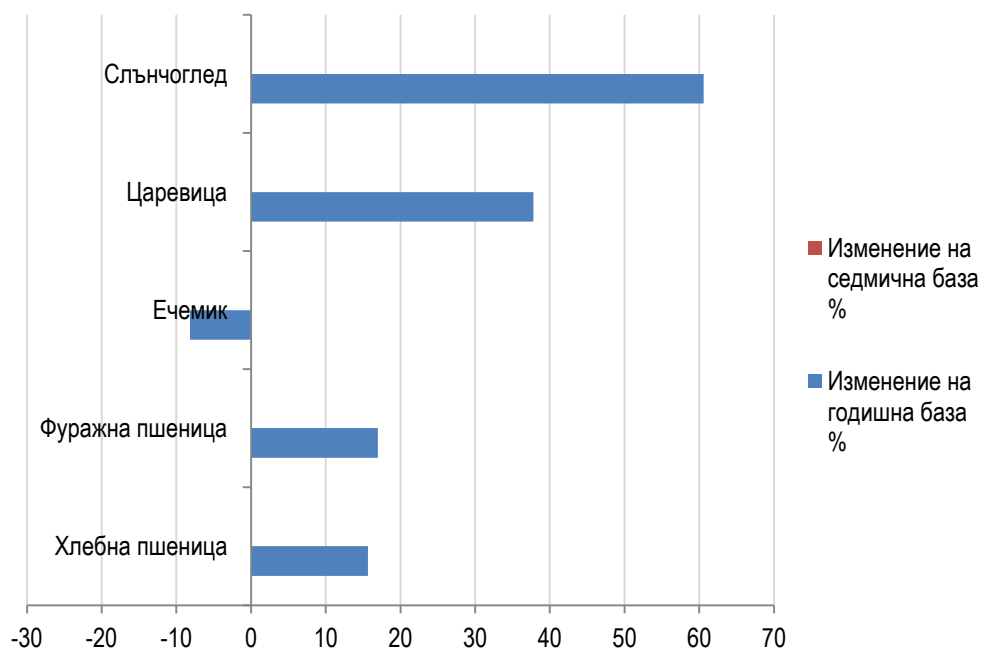
	03.06.2020	26.05.2021	02.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	339	392	392	15,6	0,0
Фуражна пшеница	324	379	379	17,0	0,0
Ечемик	305	280	280	-8,2	0,0
Царевица	291	401	401	37,8	0,0
Слънчоглед	642	1 031	1 031	60,6	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Поскъпването на пшеницата, царевицата и слънчогледа спрямо година по-рано е в границите от 15,6% до 60,6%. Само ечемикът се изкупува на по-ниска цена от миналогодишната, с 8,2%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 02.06.2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на плодове и зеленчуци на тържищата се отчитат разнопосочни седмични ценови отклонения. Средните цени на едро на картофи (от стара реколта и пресни), оранжерийни краставици и зеле за страната се понижават с между 4% и 29,2% спрямо предходната седмица, докато тези на домати (български оранжерийни и вносни) и ябълки се повишават в рамките на 4,1% - 8,4%. Без промяна остава цената на едро на вносните краставици.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 04.06.2021 г., лв./кг

	05.06.2020	28.05.2021	04.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,83	0,75	0,72	-13,3	-4,0
картофи пресни	0,96	1,37	0,97	1,0	-29,2
домати (оранжерийни)	2,23	1,97	2,05	-8,1	4,1
домати (внос)	1,72	1,54	1,67	-2,9	8,4
краставици (оранжерийни)	2,36	2,03	1,91	-19,1	-5,9
краставици (внос)	*	1,44	1,44	-	0,0
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен внос)	3,30	2,93	*	-	-
зеле	0,57	1,20	1,11	94,7	-7,5
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	2,76	*	3,93	42,4	-
ябълки	1,94	1,46	1,54	-20,6	5,5
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	-	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Доматите, картофите от стара реколта, оранжерийните краставици и ябълките се търгуват на цени, с между 8,1% и 20,6% под нивата отпреди една година. Леко поскъпване на годишна база се отчита при пресните картофи – с 1%, а значително – при черешите и зелето – съответно с 42,4% и 94,7%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 04.06.2021 г.

